

I. Vývoj čistých mezd zaměstnanců

Ministerstvo práce a sociálních věcí zpracovalo očekávaný vývoj čistých mezd zaměstnanců v podnikatelském a nepodnikatelském sektoru v roce 2008. Zároveň provedlo porovnání vývoje čistých mezd mezi roky 2007 – 2008. Čistá mzda je propočítána z hrubé průměrné mzdy a jejích násobků (0,6, 0,8, 1,2 a 1,4) pro různé kategorie zaměstnanců s dětmi a bez dětí.

Čisté mzdy rostou rychleji než hrubé mzdy

- Z propočtů je patrný vyšší nárůst čisté mzdy než předpokládaná dynamika hrubé průměrné mzdy v národním hospodářství (před zdaněním) a jejích násobků u všech kategorií zaměstnanců s dětmi.
- Čím nižší je hrubá mzda, tím vyšší je reálný nárůst čisté mzdy. U zaměstnanců s vyššími příjmy je na druhou stranu patrný vyšší nárůst čistých mezd v absolutních hodnotách.
- Tento vývoj je způsobený uplatněním daňových slev a daňových bonusů, který se projevil výrazným růstem čistých mezd ve všech kategoriích.

Čisté mzdy rostou dynamičtěji u rodin s dětmi

- Reálné čisté mzdy se zvýšily především zaměstnancům s dětmi, v podnikatelské sféře ve všech kategoriích.
- Zaměstnanci s větším počtem dětí dosahují vyšší dynamiky vývoje reálné čisté mzdy než zaměstnanci bezdětní nebo s jedním dítětem.
- V nepodnikatelské sféře (kde se předpokládá v roce 2008 reálný pokles hrubého průměrného výdělku o 2,4 p. b.) nedojde k poklesu reálné úrovně čistého výdělku:
  - zaměstnance bez dětí při výdělku nižším než je 0,6 násobek předpokládaného průměrného hrubého výdělku této sféry,
  - zaměstnance s 1 dítětem při výdělku nižším než je hrubý průměrný výdělek,
  - zaměstnance se 2 dětmi při výdělku do cca 1,4 násobku předpokládaného průměrného výdělku.

Následují tabulky s propočty čisté mzdy zaměstnance s dětmi a bez dětí ve vybraných kategoriích.

Propočet čisté mzdy zaměstnance s dětmi a bez dětí z 0,6 násobku hrubé průměrné mzdy v letech 2007 a 2008

	Hrubá mzda v Kč			Meziroční index v %	
	2007 ¹⁾	2008 ²⁾	Rozdíl	nominální	reálný ³⁾
Národní hospodářství	13 016	14 110	1 094	108,4	101,7
Podnikatelská sféra	13 114	14 372	1 258	109,6	102,8
Nepodnikatelská sféra	12 670	13 177	507	104,0	97,6

	Čistá mzda ^{*)} v Kč			Meziroční index v %	
	2007	2008	Rozdíl	nominální	reálný ³⁾
zaměstnanec bez dětí					
Národní hospodářství	10 533	11 560	1 027	109,8	103,0
Podnikatelská sféra	10 603	11 736	1 133	110,7	103,8
Nepodnikatelská sféra	10 287	10 932	645	106,3	99,7
zaměstnanec + 1 dítě					
Národní hospodářství	11 033	12 450	1 417	112,8	105,9
Podnikatelská sféra	11 103	12 626	1 523	113,7	106,7
Nepodnikatelská sféra	10 787	11 822	1 035	109,6	102,8
zaměstnanec + 2 děti					
Národní hospodářství	11 533	13 340	1 807	115,7	108,5
Podnikatelská sféra	11 603	13 516	1 913	116,5	109,3
Nepodnikatelská sféra	11 287	12 712	1 425	112,6	105,7
zaměstnanec + 3 děti					
Národní hospodářství	12 033	14 230	2 197	118,3	110,9
Podnikatelská sféra	12 103	14 406	2 303	119,0	111,7
Nepodnikatelská sféra	11 787	13 602	1 815	115,4	108,3

¹⁾ údaje ČSÚ

²⁾ odhady MPSV

³⁾ index spotřebitelských cen (meziroční průměr) - odhad MPSV = 106,6 %

^{*)} výpočet čisté mzdy proveden pro zaměstnance s příslušným počtem dětí v podmínkách zdanění roku 2007 a 2008

Propočet čisté mzdy zaměstnance s dětmi a bez dětí z 0,8 násobku hrubé průměrné mzdy v letech 2007 a 2008

	Hrubá mzda v Kč			Meziroční index v %	
	2007 ¹⁾	2008 ²⁾	Rozdíl	nominální	reálný ³⁾
Národní hospodářství	17 355	18 813	1 458	108,4	101,7
Podnikatelská sféra	17 485	19 163	1 678	109,6	102,8
Nepodnikatelská sféra	16 894	17 570	676	104,0	97,6

	Čistá mzda ^{*)} v Kč			Meziroční index v %	
	2007	2008	Rozdíl	nominální	reálný ³⁾
zaměstnanec bez dětí					
Národní hospodářství	13 608	14 723	1 115	108,2	101,5
Podnikatelská sféra	13 701	14 958	1 257	109,2	102,4
Nepodnikatelská sféra	13 282	13 886	604	104,5	98,1
zaměstnanec + 1 dítě					
Národní hospodářství	14 108	15 613	1 505	110,7	103,8
Podnikatelská sféra	14 201	15 848	1 647	111,6	104,7
Nepodnikatelská sféra	13 782	14 776	994	107,2	100,6
zaměstnanec + 2 děti					
Národní hospodářství	14 608	16 503	1 895	113,0	106,0
Podnikatelská sféra	14 701	16 738	2 037	113,9	106,8
Nepodnikatelská sféra	14 282	15 666	1 384	109,7	102,9
zaměstnanec + 3 děti					
Národní hospodářství	15 108	17 393	2 285	115,1	108,0
Podnikatelská sféra	15 201	17 628	2 427	116,0	108,8
Nepodnikatelská sféra	14 782	16 556	1 774	112,0	105,1

¹⁾ údaje ČSÚ

²⁾ odhady MPSV

³⁾ index spotřebitelských cen (meziroční průměr) - odhad MPSV = 106,6 %

^{*)} výpočet čisté mzdy proveden pro zaměstnance s příslušným počtem dětí v podmínkách zdanění roku 2007 a 2008

Propočet čisté mzdy zaměstnance s dětmi a bez dětí z hrubé průměrné mzdy v letech 2007 a 2008

	Hrubá mzda v Kč			Meziroční index v %	
	2007 ¹⁾	2008 ²⁾	Rozdíl	nominální	reálný ³⁾
Národní hospodářství	21 694	23 516	1 822	108,4	101,7
Podnikatelská sféra	21 856	23 954	2 098	109,6	102,8
Nepodnikatelská sféra	21 117	21 962	845	104,0	97,6

	Čistá mzda ^{*)} v Kč			Meziroční index v %	
	2007	2008	Rozdíl	nominální	reálný ³⁾
zaměstnanec bez dětí					
Národní hospodářství	16 638	17 885	1 247	107,5	100,8
Podnikatelská sféra	16 744	18 180	1 436	108,6	101,9
Nepodnikatelská sféra	16 258	16 841	583	103,6	97,2
zaměstnanec + 1 dítě					
Národní hospodářství	17 138	18 775	1 637	109,6	102,8
Podnikatelská sféra	17 244	19 070	1 826	110,6	103,7
Nepodnikatelská sféra	16 758	17 731	973	105,8	99,3
zaměstnanec + 2 děti					
Národní hospodářství	17 638	19 665	2 027	111,5	104,6
Podnikatelská sféra	17 744	19 960	2 216	112,5	105,5
Nepodnikatelská sféra	17 258	18 621	1 363	107,9	101,2
zaměstnanec + 3 děti					
Národní hospodářství	18 138	20 555	2 417	113,3	106,3
Podnikatelská sféra	18 244	20 850	2 606	114,3	107,2
Nepodnikatelská sféra	17 758	19 511	1 753	109,9	103,1

¹⁾ údaje ČSÚ

²⁾ odhady MPSV

³⁾ index spotřebitelských cen (meziroční průměr) - odhad MPSV = 106,6 %

^{*)} výpočet čisté mzdy proveden pro zaměstnance s příslušným počtem dětí v podmínkách zdanění roku 2007 a 2008

Propočet čisté mzdy zaměstnance s dětmi a bez dětí z 1,2 násobku hrubé průměrné mzdy v letech 2007 a 2008

	Hrubá mzda v Kč			Meziroční index v %	
	2007 ¹⁾	2008 ²⁾	Rozdíl	nominální	reálný ³⁾
Národní hospodářství	26 033	28 219	2 186	108,4	101,7
Podnikatelská sféra	26 227	28 745	2 518	109,6	102,8
Nepodnikatelská sféra	25 340	26 354	1 014	104,0	97,6

	Čistá mzda ^{*)} v Kč			Meziroční index v %	
	2007	2008	Rozdíl	nominální	reálný ³⁾
zaměstnanec bez dětí					
Národní hospodářství	19 484	21 048	1 564	108,0	101,3
Podnikatelská sféra	19 612	21 402	1 790	109,1	102,4
Nepodnikatelská sféra	19 030	19 794	764	104,0	97,6
zaměstnanec + 1 dítě					
Národní hospodářství	19 984	21 938	1 954	109,8	103,0
Podnikatelská sféra	20 112	22 292	2 180	110,8	104,0
Nepodnikatelská sféra	19 530	20 684	1 154	105,9	99,4
zaměstnanec + 2 děti					
Národní hospodářství	20 484	22 828	2 344	111,4	104,5
Podnikatelská sféra	20 612	23 182	2 570	112,4	105,5
Nepodnikatelská sféra	20 030	21 574	1 544	107,7	101,0
zaměstnanec + 3 děti					
Národní hospodářství	20 984	23 718	2 734	113,0	106,0
Podnikatelská sféra	21 112	24 072	2 960	114,0	107,0
Nepodnikatelská sféra	20 530	22 464	1 934	109,4	102,6

¹⁾ údaje ČSÚ

²⁾ odhady MPSV

³⁾ index spotřebitelských cen (meziroční průměr) - odhad MPSV = 106,6 %

^{*)} výpočet čisté mzdy proveden pro zaměstnance s příslušným počtem dětí v podmínkách zdanění roku 2007 a 2008

Propočet čisté mzdy zaměstnance s dětmi a bez dětí z 1,4 násobku hrubé průměrné mzdy v letech 2007 a 2008

	Hrubá mzda v Kč			Meziroční index v %	
	2007 ¹⁾	2008 ²⁾	Rozdíl	nominální	reálný ³⁾
Národní hospodářství	30 372	32 922	2 550	108,4	101,7
Podnikatelská sféra	30 598	33 536	2 938	109,6	102,8
Nepodnikatelská sféra	29 564	30 747	1 183	104,0	97,6

	Čistá mzda ^{*)} v Kč			Meziroční index v %	
	2007	2008	Rozdíl	nominální	reálný ³⁾
zaměstnanec bez dětí					
Národní hospodářství	22 331	24 211	1 880	108,4	101,7
Podnikatelská sféra	22 481	24 624	2 143	109,5	102,8
Nepodnikatelská sféra	21 801	22 747	946	104,3	97,9
zaměstnanec + 1 dítě					
Národní hospodářství	22 831	25 101	2 270	109,9	103,1
Podnikatelská sféra	22 981	25 514	2 533	111,0	104,1
Nepodnikatelská sféra	22 301	23 637	1 336	106,0	99,4
zaměstnanec + 2 děti					
Národní hospodářství	23 331	25 991	2 660	111,4	104,5
Podnikatelská sféra	23 481	26 404	2 923	112,4	105,5
Nepodnikatelská sféra	22 801	24 527	1 726	107,6	100,9
zaměstnanec + 3 děti					
Národní hospodářství	23 831	26 881	3 050	112,8	105,8
Podnikatelská sféra	23 981	27 294	3 313	113,8	106,8
Nepodnikatelská sféra	23 301	25 417	2 116	109,1	102,3

¹⁾ údaje ČSÚ

²⁾ odhady MPSV

³⁾ index spotřebitelských cen (meziroční průměr) - odhad MPSV = 106,6 %

^{*)} výpočet čisté mzdy proveden pro zaměstnance s příslušným počtem dětí v podmínkách zdanění roku 2007 a 2008

V roce 2009 stoupnou průměrné mzdy ve veřejném sektoru o 5 %

Rok 2008

- Celkový objem mzdových prostředků ve veřejném sektoru dosáhne 131 mld. Kč.
- Průměrná mzda zaměstnance ve veřejném sektoru dosáhne 22 739 Kč.

Rok 2009

- Celkový objem mzdových prostředků ve veřejném sektoru dosáhne 138 mld. Kč.
- Průměrná mzda zaměstnance ve veřejném sektoru dosáhne 23 865 Kč.
- **Průměrné mzdy ve veřejném sektoru v roce 2009 stoupnou o 5 %.**

II. Dopady reformy na zaměstnanost zdravotně postižených

Vyhodnocení dopadů reformy na zaměstnanost zdravotně postižených se týká porovnání vyplácení příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením za pololetí roku 2008 v porovnání s koncem roku 2007.

Změna zákona o zaměstnanosti

Zákonem o stabilizaci veřejných rozpočtů byl novelizován zákon o zaměstnanosti a od 1. 1. 2008 je příspěvek vyplácen na základě skutečně vynaložených mzdových nákladů zaměstnavatele na zaměstnance, který je osobou se zdravotním postižením, včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, které zaměstnavatel za sebe odvedl z vyměřovacího základu tohoto zaměstnance, měsíčně nejvýše však:

- a) 9 000 Kč za každou zaměstnanou osobu s těžším zdravotním postižením /§ 67 odst. 2 písm. a)/ - dále jen TZP
- b) 6 500 Kč za každou jinou zaměstnanou osobu se zdravotním postižením /§ 67 odst. 2 písm. b) a c)/ zákona o zaměstnanosti - dále jen OZP

Stav k 31. prosinci 2007

- V roce 2007 byl příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením poskytnut **1 253 zaměstnavatelům**, kteří zaměstnávali **24 614 osob se zdravotním postižením** (v přepočteném stavu). Z prostředků státního rozpočtu bylo vyplaceno **2 187 mil. Kč**.

Stav k 30. červnu 2008

- Za pololetí 2008 se zvýšil počet zaměstnavatelů žádajících o příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením na **1 354**. Příspěvek je nárokován již na **31 717 zaměstnanců se zdravotním postižením** (z toho pro 12 599 TZP a 19 118 OZP). Celková částka na příspěvek uplatňovaná zaměstnavateli a dosud nerozhodnutá úřady práce představuje částku **1 059 mil. Kč**.

Za období 31. 12. 2007 – 30. 6. 2008

- **počet zaměstnavatelů**, kteří žádají o příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením, **se zvýšil o 101**,
- **počet zaměstnaných osob se zdravotním postižením se zvýšil o 7 103 osob** ve fyzickém stavu,
- **počet osob se zdravotním postižením evidovaných jako uchazeči o zaměstnání se snížil o 5 090 uchazečů** ze 65 216 v prosinci 2007 na 60 126 v červnu 2008.

V následující tabulce je uveden přehled vybraných ukazatelů příspěvku od r. 2004

Rok	Výše poskytnutého příspěvku v tis. Kč	Počet zaměstnavatelů, kterým byl příspěvek poskytnut	Přepočtený počet zaměstnanců se zdravotním postižením *)
2004	649 012	485	9 806
2005	736 913	770	14 070
2006	1 410 551	1 044	19 088
2007	2 187 432	1 253	24 614
2008 1.Q.	495 336**)	1 314	28 789***)
2008 2.Q.****)	564 130	1 354	31 717***)

Pozn.: *) zahrnuje zaměstnance těžce zdravotně postižené (plně invalidní), částečně invalidní a zdravotně znevýhodněné

**) ÚP přiznaná částka, nezahrnuje částku 3 213 tis. Kč - dosud nerozhodnuto,

***) jedná se o fyzický počet

****) údaje za 2. Q. roku 2008 – uplatňovaná výše, počet žadatelů a počet zaměstnanců

Závěr

- **Obavy ze snižování počtu zaměstnavatelů osob se zdravotním postižením se neprokázaly. Naopak počet žadatelů o příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením se zvyšuje a zvyšuje se i počet zaměstnaných osob se zdravotním postižením.**
- **Počet uchazečů osob se zdravotním postižením vedených úřady práce se snižuje.**
- **Novela zákona o zaměstnanosti má zároveň pozitivní vliv na stabilizaci veřejných rozpočtů. Dynamický nárůst výdajů ze státního rozpočtu z posledních let se za pololetí 2008 zastavil.**

III. Vývoj dlouhodobé nezaměstnanosti

Pokles počtu dlouhodobě nezaměstnaných byl v předchozích letech pomalejší než pokles celkové nezaměstnanosti. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných (v evidenci úřadů práce déle než 1 rok) naopak do roku 2006 rostl. **Nejvyšší hodnoty dosáhl v červnu 2006 - 43,8 %.**

Počet dlouhodobě nezaměstnaných meziročně výrazně poklesl

- **K 30. červnu 2008 poklesl meziročně celkový počet nezaměstnaných z 370,8 tisíc na 297,9 tisíc, tedy o 19,7 %.**
- **K 30. červnu 2007** evidovaly úřady práce **159,4 tisíce** dlouhodobě nezaměstnaných, tj. podíl na celkovém počtu nezaměstnaných **43,0 %**.
- **K 30. červnu 2008** se tento stav **snížil na 113 tisíc osob, tj. 37,9 %**. Počet dlouhodobě nezaměstnaných významně meziročně poklesl o **46,4 tisíc**, tj. o **29,1 %**. Od června 2006 poklesl o **43 %**.
- **Pokles počtu dlouhodobě nezaměstnaných je tedy výraznější, než pokles celkového počtu nezaměstnaných.**

Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání

	k 30. 6. 2005		k 30. 6. 2006		k 30. 6. 2007		k 30. 6. 2008		meziroční rozdíl (08-07)	
	v tis.	v %	v tis.	v %	v tis.	v %	v tis.	v %	v tis.	v %
uchazeči - celkem	489,7	100,0	451,1	100,0	370,8	100,0	297,9	100,0	-72,9	-19,7
nad 12 měsíců	214,3	43,7	197,6	43,8	159,4	43,0	113,0	37,9	-46,4	-29,1

Na tento trend mají vliv i změny sociálního systému od 1. 1. 2008

- Zpřísnily se podmínky pro osoby, které pobírají dávky pomoci v hmotné nouzi, jsou dlouhodobě nezaměstnané a jejich aktivita k získání příjmu vlastní prací je nízká nebo žádná. U těchto lidí, nepracují-li 12 měsíců a déle, se při stanovení výše dávky vychází pouze z částky existenčního minima, stanovené zákonem o životním a existenčním minimu na úrovni umožňující přežití (2 020 Kč).
- V návaznosti na uvedenou změnu se bez náhrady zrušilo ustanovení, podle kterého se po 12 měsících nezaměstnanosti dávka pomoci v hmotné nouzi naopak zvyšovala o 600 Kč.
- **Prohloubení tohoto trendu očekáváme od dalších změn zákona o pomoci v hmotné nouzi a zákona o zaměstnanosti, které schválila Poslanecká sněmovna a bude je projednávat Senát.**

Jiří Sezemský
vedoucí oddělení styků s veřejností

Ministerstvo práce a sociálních věcí, Na Poříčnickém právu 1, 128 01 Praha 2
Jiří Sezemský, **vedoucí oddělení styků s veřejností**, tel.: 221 922 809
e-mail: jiri.sezemsky@mpsv.cz
www.mpsv.cz, <http://noviny.mpsv.cz>